

Školski programi prevencije ovisnosti (ŠPPO)

- Droge i rizična djeca -

**Dinko Marin, mag. hist. i mag. geog.
OŠ BARTULA KAŠIĆA ZADAR**

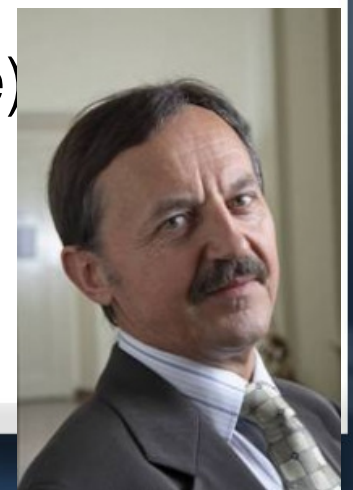
Školski programi prevencije
ovisnosti??????

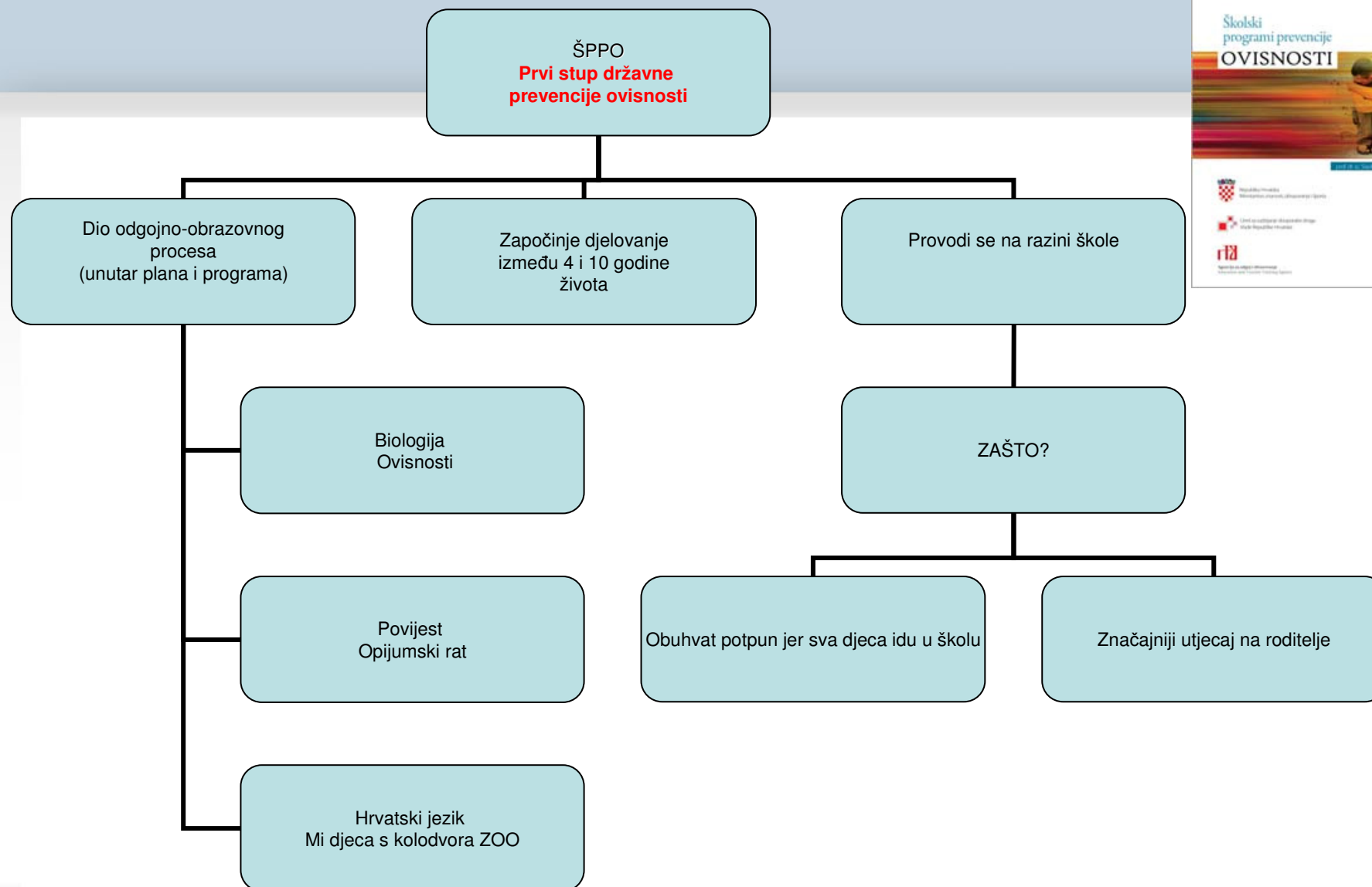
Dinko Marin, ŠPPO i Rizične
obitelji

*“Kada sam prvi put pročitao pitanje:
“Doktore, je li istina da trava čisti
pluća?”, nasmijao sam se, međutim
kada sam to isto pitanje pronašao na
još nekoliko papirića, zapitao sam se
je li moguće da su tako slabo
upućeni.”*

(dr. Slavko Sakoman, Split 1994. tribina za mlade)

Dinko Marin, ŠPPO i Rizične
obitelji

Dinko Marin, ŠPPO i Rizične obitelji

DROGE I RIZIČNA DJECA

Dinko Marin, ŠPPO i Rizične
obitelji

www.free-power-point-templates.com

DROGE su vrlo različite prirodne i kemijske sintetizirane tvari koje unesene u organizam mogu prouzročiti i vrlo različita fizička ili psihoaktivna djelovanja (promjene stanja svijesti, opažanja, raspoloženja...) (dr. Sakoman)

OVISNOST stanje, katkad psihičko, a katkad fizičko, koje se javlja kao posljedica djelovanja između živog organizma i droge, a karakterizirano je ponašanjem i promjenama koje uvijek uključuju prisilu da se droga i dalje uzima, zbog njenih učinaka ili da se izbjegne patnja koja će se razviti ako se uzimanje prekine. (dr. Sakoman)

DROGE

LAKE
(duhan, alkohol, kava
Hašiš, marihuana,
Ecstasy, speed)

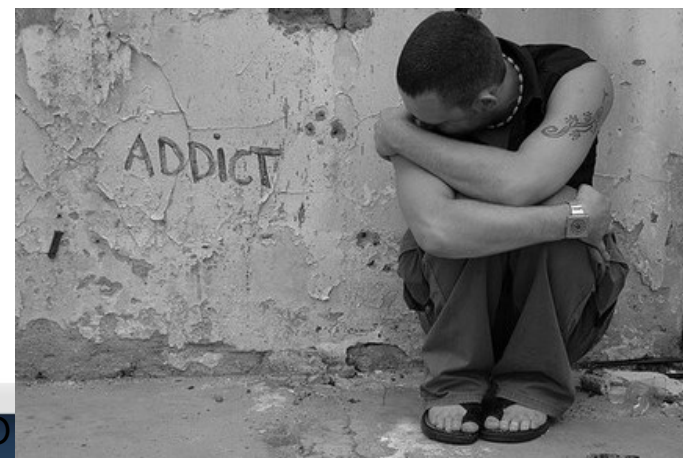
TEŠKE
(heroin)

Dinko M

- Droge- postupno uništavaju i degeneriraju neurone, stvaraju trajno oštećenje mozga i otvara se prostor nastanku duševnih bolesti (shizofrenija, psihoza)
- Droge – “uništavaju” obitelj (užu i širu) ovisnika
- Droge – utječu na društvenu sredinu u kojoj ovisnik i obitelj žive.

Dinko Marin, ŠPPO
obitelji

OVISNOST I OBITELJ

- Djevojke i mladići koji su došli u dodir s drogom o svojim roditeljima su rekli sljedeće:

O majkama

Djevojke: *“nezadovoljne, frustrirane, neurotične zbog lošeg braka. Majka ima podređenu ulogu u braku”*

Mladići: *“majke su žrtve očeva”*

O očevima

Djevojke: *“često van kuće, predbaciju, opterećuju majku, skloni alkoholu”*

Mladići: *“agresivni, netolerantni, nema prijateljskog odnosa”*

RIZIČNA DJECA

Osnovne postavke

- najveći broj djece je najmanje rizičan (tzv. lako odgojiva djeca- odrastaju u funkcionalnim obiteljima, imaju dobre psihološke i biološke osobine, nemaju teškoća u socijalizaciji)

- Interpersonalni odnosi (obitelj)
  1. Uzimanje droge od strane roditelja i obitelji
  2. Loši / kaotični obiteljski odnosi
  3. Nedostatak veza roditelj-dijete i nedostatak odgoja

- Interpersonalni odnosi (vršnjaci)
  1. Odbacivanje od strane vršnjaka
  2. Loše vještine snalaženja u društvu
  3. Druženje s vršnjacima koji su skloni devijantnom ponašanju i koji uzimaju drogu

*****

- Rani i česti perzistirajući problemi u ponašanju
- Poremećaji u ophođenju (agresivna, emocionalno neosjetljiva prema drugima)
- Loš uspjeh u školi
- Loš odnos spram školi
- Markiranje
- Opomene u školi
- Razbojništvo

Dinko Marin, ŠPPO i Rizične obitelji

Disfunkcionalne obitelji

- Permisivne
(prezaštitničke)

Previše zaštitničko ponašanje roditelja, sprječavanje samostalnosti, simbiotske veze (s majkama), previše strepe za djecu

Djeca su preovisna, uplašena, emocionalno nestabilna, imaju nerealnu sliku o sebi, nisu naučena redu i odgovornosti

Dinko Marin, ŠPPO i Rizične
obitelji

Disfunkcionalne obitelji

Autoritarna obitelj
Prejaka stega, kontrola,
visoka očekivanja, ljubav
se otvoreno ne pokazuje,
česta kažnjavanja, u
komunikaciji s djecom
pokazuju svoju moć

Djeca su tiha i ustrašena, nesamostalna.
U adolescenciji se opiru, zakašnjela je separacija,
manjak životnih vještina

Disfunkcionalne obitelji

» Liberalne obitelji

Roditelji liberalnih nadzora, ambiciozni, uspješni u profesionalnoj karijeri, emocionalno mogu biti topli
previše odsutni i manje vezani za obitelj

Djeca imaju veliku autonomiju, izlaze van nešto ranije od većine, imaju puno slobode, slab nadzor, dobar džeparac. Posebno rizični su oni koji imaju tolerantan stav prema marihuani, sklonost subkulturama

Disfunkcionalne obitelji

» Odbijajuće

Roditelji koji osuđuju svoju djecu, ne vole ih, djeca su im teret, zanemaruju ih, vrijeđaju, fizički kažnjavaju, manjak poštovanja prema djeci

Djeca su nesretna, nesigurna, ovisna, posesivna, pokazuju psihičke smetnje, s tendencijom da postanu agresivna, čeznu za ljubavi i pažnjom

Dinko Marin, ŠPPO i Rizične
obitelji

Kako možemo otkriti takvu djecu?

- Promatranjem ili opažanjem
- Suradnjom s razrednicima
- Suradnjom s obiteljima
- Raznim upitnicima i anketama
- Razgovorom s drugim učenicima
- U neformalnom druženju s djecom (ekskurzije, izleti...)

Literatura

- *Doktore je li istina da trava čisti pluća*, dr. Slavko Sakoman, Zagreb 1995.
- *Moć i Snaga obitelji*, dr. sc. Zora Zuckerman Itković, Zadar, 2007.
- *Školski program prevencije ovisnost*, dr. Slavko Sakoman
- *Rizična djeca* - grupa autorica ŠPPO Zadarske županije
- <http://www.uredzadroge.hr/publikacije/>

EVALUACIJSKI LIST

Molimo da ispunite evaluacijski list kako bismo na razini OŠ Bartula Kašića Zadar dobili povratnu informaciju o kvaliteti prezentiranog i daljnjem razvoju Školskog programa prevencije ovisnosti.

Unaprijed zahvaljujem!

Zaokružite Vašu stručnu spremu!

Vaša stručna sprema	osnovna škola	SSS	VŠS	VSS	doktorat
---------------------	---------------	-----	-----	-----	----------

Molimo Vas da na temelju svojeg doživljaja procijenite na skali od 1 (slabo, uopće ne) do 5 (odlično, potpuno)

element	procjena				
	1	2	3	4	5
Upečatljivost i raznovrsnost sadržaja					
Zanimljivost teme					
Prezentirano zanimljivo i originalno					
Učinkovito i jasno predavanje					

Hvala!

Škole, na koje vam je bio zanimljiviji i najkorisniji

Prijava

Prijedlozi

Navedite na koji bi se način Vi osobno mogli uključiti u Školski program prevencije ovisnosti.